

ТИ ЗІЗНАННЯ, ВВНОН* закриває спецприймальника

про крадіжку магнітофона теж мали оформити явку з повинною – адже він зізнався у злочині, про який не знала міліція. Чому не оформили?

Як пишуться явки з повинною у Кременчуці

Справа № 1 – 523/2004

Громадянина Башкатова Кременчуцький ВВНОН затримав з наркотиками 16 березня 2004 року. А 17 березня затриманий написав свою першу явку з повинною. Дуже зворушливу. Башкатов писав, що усвідомив свою злочинну діяльність, тому зізнається, що в середині січня 2004 року йшов повз фірму «Скросервіс» і раптом викрав свердла у магазині «Будівельні матеріали». Як і продав того ж дня на Ново-Іванівському ринку (а. с. 5).

Далі явки з повинною пішли косяком. Схоже, зустріч з ВВНОНом призвела до повного перевороту внутрішнього світу Башкатова. Він зізнався, що, проходячи повз той самий «Скросервіс», потягнув з магазину «Будівельні матеріали» електролобзик (а. с. 32). А ще раз проходячи повз те саме місце, прихопив із собою наждачні кола для «болгарки» (а. с. 18). І все-все продав на Новоіванівському ринку задешево.

Здавалося б, покався чоловік – про що ще говорити? Поговорити є про що. Прикол у тому, що всі явки з повинною – крім першої – без дати. Стоїть лише місяць і рік. Числа нема. Дивно.

На відсутність у документах дат мала б звернути увагу суддя Сироветнік. Мала б, але не звернула. Башкатов сів на 2 роки і 6 місяців. Але на цьому його проблеми не скінчилися. Уже коли він сидів, проти нього порушили ще одну кримінальну справу (№ 1 – 746/2004) – за новими обставинами, які стали відомі слідству. Як виявилось, Башкатов встиг перед самою посадкою ще раз, 11.08.04, купити наркотики. І його знову затримали. А після цього він зізнався ще у кількох крадіжках. Звичайно, отримав новий строк. У сумі – 3 роки колонії.

Засуджений – рекордсмен!

Справа № 1 – 143/2004.

Події цієї справи розгорталися за тим же сценарієм, що і в наведених вище. Різниця – у кількості викраденого. Громадянина Іванця затримали з наркотиками 24 квітня 2003 року. Після цього він визнав, що у лютому та березні викрав 1 кілометр і 400 метрів електричного дроту. Кожного разу крав рівно по 100 метрів. І так чотирнадцять разів. Переважно на вулиці Кірова. І завжди о першій годині ночі. Прямо якась ритуальна крадіжка виходить.

Незрозуміло, що змусило Іванця визнати цю масштабну крадіжку. Крім неї, підсудний вчинив ще чотири. Але там більш-менш все ясно – свідки, речові докази.

КОМЕНТАР

Таких справ чимало. І майже всіх їх об'єднує схожа деталь – у суді обвинувачувани, як правило, визнавали крадіжки. Але заперечували, що у них вилучали наркотики. Чимало засуджених стверджували, що наркотики їм підкинули правоохоронці – Воля (справа № 1 – 130/2004); Пушкар (№ 1 – 64/2004); Баранов (№ 1 – 38/2004). Воля, до речі, стверджував, що його били. Йому навіть лікували у центральній районній лікарні флегмону гомілки. Але факт побиття співробітниками міліції довести не вдалося.

Схоже, у Кременчуці, щоб отримати зізнання, дійсно саджають громадян до спецприймальника. Використовуючи наркотики. Ну то й що з того?

Один щирий опер так пояснив кореспонденту «Телеграфу» ситуацію: «Слухай, а чого ти хотіла? Нормально! Ось дивись: наприклад, наш фігурант шурує по автомобілях – краде магнітоли та інше. Як ти його хлопнеш? Треба пасти. Треба, щоб опер за ним ходив цілий день. А якщо наш кадр не стане сьогодні красити? Виходить, день пропав. А оперів, між іншим, не вистачає. І справ у кожного з них – до біса! Ну, а закрив, поговорив, і...сама розумієш».

До речі, з автомобільними крадіжками саме так і виходить. Наприклад, підсудний у справі № 1 – 130 3 та 6 вересня пошурував у машинах. А 12 вересня його затримали з наркотиками. І...самі розумієте.

І ось саме у цьому місці пересічний громадянин, особливо автомобіліст, подумав: а так їм, гадам, і треба! Подумав і – помиляється. Ми повертаємось до того, з чого почали серію «Наркомафія у Кременчуці» («ТЪ» № 25) – система не працює вибірково. Ніхто не ламатиме відпрацьовану схему. Якщо правоохоронці підкидають наркотики крадіжкам, вони підкинуть їх і законслухняному громадянину – щоб довести те, що їм треба. Це – пряма і безпосередня небезпека.

Р. С. «ТелеграфЪ» за власним переконанням не досліджував, якими методами отримують зізнання у спецприймальниках. Громадянин може зізнатися добровільно. Його зізнання можуть отримати за дозу – якщо він наркоман і у нього ломка. Можуть застосувати тортури. Але дізнатися про це точно – практично неможливо. Чужих до спецприймальників не пускають. Там лише міліціонери і затримані. На нашу думку, немає підстав абсолютно довіряти ані свідченням затриманих, ані заявам міліціонерів. Запитання залишається відкритим: що роблять з людьми у спецприймальнику такого, після чого вони, як правило, зізнаються у будь-яких злочинах?

Лариса АРТЕМЕНКО

«Круговая порука мажет, как копотъ»

Протягом місяця «ТелеграфЪ» друкує матеріали журналістського розслідування «Наркомафія у Кременчуці». Предметом розслідування стала ситуація, яка склалася у місті в сфері незаконного обігу наркотиків. Таку назву матеріал отримав не випадково. На нашу думку, злочинні організації, які займаються наркотоорговлею у Кременчуці, мають мафіозний характер.

Головна відзнака мафіозних угруповань від звичайних бандитських – це щільний зв'язок з правоохоронними органами на місцях. І вище. Результати проведеного розслідування дають нам підстави стверджувати, що такий зв'язок у Кременчуці є.

Преса досить часто пише про наркотики. Але мова йде переважно про окремі історії та кримінальні справи. «ТелеграфЪ» мав на меті зрозуміти систему. Нас цікавило: чому ситуація в місті з кожним днем погіршується – кількість наркоманів збільшується, наркотоорговля процвітає? Чому так? Адже у місті працює спеціальний підрозділ ВВНОН (відділ по боротьбі з незаконним обігом наркотиків), на боротьбу з незаконним обігом наркотиків орієнтовані прокуратура, суди. Чому ця махина правоохоронних та судових органів видає такий нікчемний результат?

Щоб зрозуміти систему роботи правоохоронних та судових структур, «ТелеграфЪ» дослідив вироки та матеріали всіх кримінальних справ, розглянутих Автозаводським районним судом у минулому, 2004 році по темі «незаконний обіг наркотиків». Таких справ 225. Автозаводський суд був обраний тому, що саме тут розглядаються справи про злочини, вчинені у територіальних районах: Ревівка, Молодіжний, вулиця Хорольська, 3-й Занасип. Саме ці райони лідирують у місті за кількістю злочинів, скоєних у сфері незаконного обігу наркотиків. Де ж, як не в Автозаводському суді, побачити результат праці правоохоронців та суддів по викоріненню такої зарази, як наркомафія?

Дослідивши матеріали кримінальних справ, ми дізналися:

Наркомани

- 210 з 225 кримінальних справ, розглянутих у 2004 році, – це справи наркоманів, затриманих ВВНОН з дозою наркотиків.

- Матеріали кримінальних справ дають підстави стверджувати, що Кременчуцький ВВНОН часто проводить затримання незаконно – без понятих. Таким чином, неможливо з'ясувати, чи були насправді у затриманого наркотики, чи йому їх підкинули правоохоронці – задля виконання плану з розкриття злочинів. Або з інших мотивів.

- У багатьох кримінальних справах зустрічаються прізвиська одних і тих самих понятих. Але у поясненнях та протоколах допиту, проведених офіцерами ВВНОН, одні й ті самі поняті пишуть різними почерками та по-різному підписуються. Це дає підстави стверджувати, що ВВНОН використовує понятих-перевертнів та фальсифікує матеріали справ. На користь цього твердження свідчать і заяви самих понятих, які

пояснювали суду, що не брали насправді участі у затриманні і документів не підписували (справи №№ 1 – 292/2004; 1 – 312/2004; 1 – 329/2004).

- «ТелеграфЪ» не отримав відповіді начальника ВВНОН підполковника Кононенка на запитання: чи проводилось службове розслідування за епізодами фальсифікації підписів понятих? Але ми з'ясували, що офіцери, які склали протоколи, де виявлені фальсифіковані підписи понятих, до цієї пори працюють у ВВНОН. (Більш детально ви можете прочитати про це у № 25 «ТЪ»).

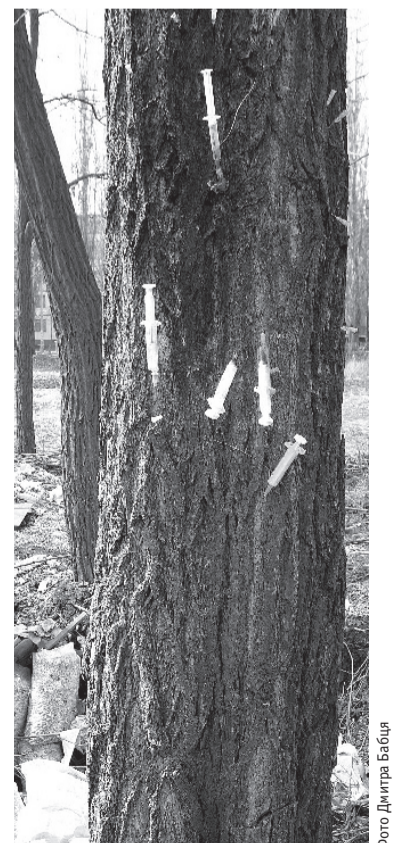
Наркотоорговці

- 3 225 кримінальних справ лише 15 стосуються наркотоорговців. Причому одна з них направлена на дослідження, і у 2004 році до суду вже не повернулася. Друга закрита у зв'язку зі смертю обвинувачуваного. Тобто реально у 2004 році розглянуто 13 справ наркотоорговців. Це лише 5,7 % від загальної кількості справ. Небагато.

- Майже половину наркотоорговців, засуджених у 2004 році (8 осіб), суд звільнив від відбування покарання, призначивши їм випробувальний термін (раніше це називалось «умовне покарання»).

- Серед наркотоорговців, які потрапляють до суду, переважна більшість «рабів», або вторинних наркотоорговців. Це наркомани, які отримують товар у оптовика і торгують, щоб заробити собі на дозу.

- У суді розглянуто 210 справ щодо купівлі наркотиків. У 208 з них не встановлений продавець наркотику. Встановити наркотоорговця – функція ВВНОН. У кожній з 208 справ слідчий давав окреме доручення ВВНОН: встановити продавця. І у кожній з 208 справ підшита відповідь ВВНОН – вона завжди типова: «в результаті проведення оперативно-розшукових заходів встановити продавця не представилось можливим». Це дає нам підстави вважати, що ВВНОН насправді не зацікавлений у встановленні реальних адрес наркотоорговців та передачі їх слідству.

Дерева у посадці по вулиці Тельмана обколоті шприцами

Закінчення на стор.10